Korte diktater fra et essay

Diktat 1

Jeg, en grovbolle

”Du bli’r, hvad du spiser,” stod der på en plakat, der engang hang i vores klasseværelse, og det lavede vi lidt grin med dengang. Tobias er en makrelmad, Nanna er en frikadelle, Malthe er en bolle. Ha, ha, ha. Det med at spise, mente vi, handlede nemlig kun om at få noget skovlet ned, så maven faldt til ro, inden vi skulle ud i det store frikvarter.

Diktat 2

Om kort tid har Tobias, Nanna, Malthe og jeg sidste skoledag, og i dag gik vi i gang med at tømme vores klasseværelse. Under en kasse fandt vi den gamle plakat ”Du bli’r, hvad du spiser”. Og mens jeg gik der i klassen og tænkte tilbage på min skoletid, slog det mig, at plakaten måske har ret. Måske bliver du faktisk, hvad du spiser. Måske har vores madpakke en stor indflydelse på vores liv. Ja, jeg tænkte faktisk, at den kan have betydning for selve vores identitet.

Diktat 3

Nogle forskere mener, at ens identitet er medfødt, men de fleste psykologer er enige om, at identiteten dannes, mens man vokser op. Identiteten er, siger de, resultatet af alle de erfaringer, man får i sin barndom. Jeg går i 9. klasse nu, og når jeg tænker tilbage på alle de gode og dårlige oplevelser, jeg har haft i spisefrikvarteret i min skoletid, så ser det faktisk ud til, at min madpakke har haft langt større indflydelse på min personlighed, end jeg har været klar over. At mine spisepauser i skolen har været med til at gøre mig til den, jeg er i dag.

Diktat 4

Jeg kan fx huske dengang i 1. klasse, hvor jeg lå på køkkengulvet foran min mor og hylede over, at hun ville give mig æg med på brødet. Æggemad, som jeg rent faktisk elskede. Men som en af mine klassekammerater kaldte en stinkbombe. Dén oplevelse har været med til at forme min personlighed, tænker jeg. Den morgen på køkkengulvet valgte jeg nemlig at tilpasse mig. At gå mere op i, hvad andre synes, mener og føler, end mine egne behov. Jeg blev en, der sørger for at passe ind.

Diktat 5

Helt anderledes var det med Tobias. Han var typen, der trods drillerierne hårdnakket fortsatte med sine makrelmadder. Tobias lærte at stå imod med sin makrelmad.

Hvor meget madpakke og identitet hænger sammen, kan man ikke helt undgå at tænke over, når man går i skole.

Diktat 6

Mikkel, som gik ud af klassen i 8., havde aldrig en rigtig madpakke med i skole. Nogle gange havde han penge, som han brugte på kakao i skoleboden. Andre gange en kiks eller en pose chips. I de små klasser var vi misundelige, for hvem vil ikke gerne have en pose chips til frokost? Senere kunne man godt se, at der ikke var nogen voksne, der for alvor gik op i, hvad Mikkel fik at spise. At han var en smule forsømt, og at det var med til at forme hans identitet. Mikkel blev kaldt en hård banan og var også lidt af en rod. Sjovt nok, når han var typen, der aldrig spiste bananer, og han nægtede at røre gulerødder.

Diktat 7

I England er skolebørnene vant til at spise skolemad i en kantine. Maden er ikke altid lige sund, kan man se i forskellige TV-programmer, hvor kokke forsøger at revolutionere skolekantinerne. Men det med, at der er skolemad, betyder jo, at børnene får serveret det samme. De skal ikke vælge, de bliver ikke drillet (i hvert tilfælde ikke på grund af maden), de bliver det, man kan kalde ensrettede. Jeg ved, at danskere er kendt for at være selvstændige og kreative, og mon ikke det (også) hænger sammen med vores madpakkekultur?

Diktat 8

Ligesom at den italienske madkultur, hvor storfamilien samles om langbordet og snakker løs et par timer hver aften i munden på hinanden, og med mad i munden, sikkert har indflydelse på italienernes snakkesalighed.

En talemåde lyder ”krage søger mage”, og det kan man også sige, når det gælder spisepausen. Gå selv en tur rundt på en skole, og se godt efter. Hvis det er en skole, hvor eleverne får lov til at sætte sig, hvor de vil, så sidder de i madpakkefællesskaber. I madidentiteter! Frisk salat og gnavegrønt sidder sammen og siger ”Vi er de sunde og ansvarsbevidste”. Ved mikrobølgeovnen finder vi dem, der har hjemmelavede pizzasnegle og lidt fra aftensmaden. Oppe foran elkogeren står nudelgruppen og griner sammen, en del hænger på hinanden i køen ved skoleboden. Og resten, de sidder nede bagved med deres flade madder.

Diktat 9

Hvor meget madpakke og identitet hænger sammen, kan man ikke helt undgå at tænke over, når man går i skole. For så har man formentlig oplevet, hvordan spisepausen på skolen bliver brugt til at iscenesætte sig selv. Det handler om at falde ind, at være den eller den type, at skabe sig selv. Og madpakken bliver brugt til formålet. ”Se mig, jeg er en skyr--pige”, ”Hallo der, skal vi følges hen i frugtboden, jeg har også penge med?”

Om det er en skabelsesproces, der lykkes, ved jeg ikke.

Diktat 10

Lige for tiden er jeg en grovbolle. Vi er fire grovboller i klassen, og vi sidder ved vinduesbordet, når vi spiser. Det er trygt og rart at vide, hvor man hører til. Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at være den modige type, at have mine egne meninger og stå fast på dem. Så nu vil jeg se, om jeg rent faktisk kan bruge min madpakke til at forme min personlighed. I morgen tager jeg en æggemad med i skole (jeg elsker stadig æggemadder). Jeg har ikke tænkt mig at sige noget om eksperimentet, men jeg er spændt på at høre, hvordan de andre grovboller vil reagere på det.

Hvad tror du?

Kilde:

Essayet – sådan, Alinea, 2014.